

از نبرد در فضای مجازی تا نزاع در عرصه فضایی

۱۰ پیش‌بینی برای سال ۲۰۱۷

نویسندهگان: پل لوجیدینا / اریک پترسون
مترجم: وصال روحانی

در سال میلادی که امروز نخستین روز آن را پشت سر می گذاریم، حوادث و رویدادهای پرنامه‌ریزی شده مهمی همچون انتخابات فرانسه و آلمان در پیش است، اما در این میان موسسه A.T.Kearney معتقد است جهان در سال پیش‌رو می‌تواند چشم انتظار ۱۰ رویدادی باشد که هر چند برنامه‌ریزی نشده‌اند، اما کاملاً قابل پیش‌بینی هستند.

تصمیم جنجالی ماه ژوئن ۲۰۱۶ بریتانیا مبنی بر خروجش از اتحادیه اروپا و پیروزی شوکه‌کننده دونالد ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا امواج پوپولیسم را در سطح جهان بسط خواهد داد و بخصوص بر انتخابات بزرگ سیاسی سال ۲۰۱۷ اروپا تأثیر خواهد گذاشت. نمی‌توان تصور کرد پیروزی قاطعانه ترامپ بی‌تجربه بر هیلاری کلینتون کارکشته فقط یک اتفاق بی‌ریشه بوده باشد.

این تحولات در واقع شروع یک خیزش جدید سیاسی نزد مردم دنیا است که از نظم و روال‌های جاری و موجود به تنگ آمده و به سوی رهبران به اصطلاح مردمی گرایش یافته‌اند. در حال حاضر اغلب اروپاییان احساسی منفی نسبت به پناهندگان دارند و از اقدام‌های تروریستی منتسب به شماری از پناهندگان و مهاجران آسیایی وحشت‌زده‌اند و چون نظام‌های موجود قادر به مدیریت این اوضاع نشده‌اند، اتحاد جامعه به سمت نیروها و احزاب ملی‌ای گرایش یافته که خبر از دفع پناهندگان می‌دهند. بنابراین تصادفی نیست که به طور همزمان در کشورهای فرانسه، آلمان و هلند احزاب شبه پوپولیستی مانند جبهه ملی، حزب آزادی و «آلترناتیو برای آلمان» با اقبالی بیش از همیشه مواجه شده‌اند.

۱۰ سال بعد از تاخت و تاز هیولای سقوط اقتصادی در غرب، حل نشدن معضل سیاست‌های تک بعدی و تک روی‌های فاقد انتقاد به سایر کشورها به روش حاکم در این نقطه از کره زمین تبدیل شده است. در ابتدای دهه ۲۰۰۰ تب پول یکسان (یورو) اروپا را درنوردیده و این امید واهی را به وجود آورده بود که در یک ستر مشابه و مشترک اقتصادی می‌توان فشار مالی زندگی مردم را کاهش داد.

اینک با رد شدن این فرضیه‌ها دولت‌های تحت فشار دیگر خود را ملزم به رعایت یک خط مشی کلی و عمومی در سطح قاره نمی‌دانند و «برگزیت» مقدماتی بر جدایی‌های پر شمار بعدی از «اتحادیه اروپا» تلقی شده است. دولت‌های اروپایی به این نتیجه رسیده‌اند که با تکیه بر مؤلفه‌های اقتصادی خودشان بهتر و بیشتر می‌توانند به مشکلات مالی‌شان سر و سامان بدهند و یک خط مشی مشترک آنها را از خصلت‌های بومی اقتصادهای بیمارشان باز خواهد داشت. شاید این روش تکراری باشد اما بعید است حاصل آن ضعیف‌تر از «سیاست اقتصاد مشترک» دو دهه اخیر برای آنها باشد.

گرمایش تدریجی و فزاینده کره خاکی که حتی یخ قطور قطب شمال و جنوب را در خطر ذوب شدن قرار داده، بر قرار و مدارهای منطقه‌ای و کل سیاست‌های بین‌المللی و نوع مشارکت دولت‌ها با یکدیگر اثر خواهد گذاشت. آنها باید سیاست‌هایی را بیابند که در تقابل با مشکل مشترک (گرم شدن تدریجی کره زمین) یاورشان باشد. این خط بطلانی بر سیاست‌های

قبلی دولت‌ها و کشورها در این زمینه و در هر گونه مشارکتی خواهد بود که اینک برقرار است (یا نیست)، بدتر از همه عدم همکاری و مشارکت بسیاری از کشورها در طرح آلودگی زدایی در سطح جهان از طریق نظارت بر عملکرد کارخانه‌ها و فعالیت‌های تولیدی‌شان است. کنترل پس‌ماندها و برخورد غلط و ناقص با مسأله شکاف در لایه اوزون همه و همه سبب شده است با دنیایی مواجه باشیم که با دنیای بسیار پاک‌تر و آسمان آبی‌تر سال‌های دو دهه ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ در منافات کامل باشد و شدت این آلودگی در سال ۲۰۱۷ بیشتر خواهد شد.

در یک خاورمیانه متلاطم و سرشار از تنش‌های سیاسی در عربستان، عراق و افغانستان قیمت نفت در سال‌های اخیر متحنی بالنسبه عقلائی‌ای را طی کرده و گمان می‌رود در سال ۲۰۱۷ نیز بهای هر بشکه نفت تابع همین روند بماند و از ۶۰ دلار فراتر نرود که البته همین رقم نیز مولود یک سیاستگذاری کاملاً درست نیست. عوض شدن معادلات سیاسی بخصوص در

کشورهای مرتبط یا غیرمرتبط با چین و روسیه و همچنین انقلاب‌های مردمی به بارنشسته یا ننشسته در کشورهای عرب خاورمیانه از فاکتورهایی بوده‌اند که از میزان رویکرد جامعه جهانی به نفت کاسته است و در جنگ غیرمستقیم اوپک با شرکت‌های عمده آمریکایی هم اوپکی‌ها عقب‌نشینی آشکاری نداشته‌اند. در آخر منحنی استفاده از نفت در سال ۲۰۱۶ اراقامی مشاهده می‌شود که خبر از پیشتر بودن عرضه نسبت به تقاضا در عرصه تولید نفت می‌دهد و با این اوصاف بدیهی است که قیمت این متاع از آن چه هست بالاتر نرود.

۶۰ و اندی سال بعد از فضاگردهای «سایوز» اتحاد جماهیر شوروی و ۴۵ سال بعد از نخستن آپولوها بر کره ماهی که بعداً معلوم شد نه کره ماه بلکه ماکتی از آن در استودیوهای فیلمبرداری هالیوود بوده‌اند، رقابت در فضا از نوین نیروهای به‌اصطلاح بزرگ شدت گرفته است. نسل جوان که نه اسپوتنیک روسیه را به یاد می‌آورد و نه سفینه‌هایی به نام دیسکاوری که آمریکا ادعا کرد برای بررسی چند سیاره دیگر منظومه شمسی و بخصوص مریخ مرموز

طی دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ به حوالی آنها فرستاده اینک بامباران تبلیغاتی کشورهای کوچک‌تر از آمریکا و روسیه مواجه است که هر ماه خبر ساختن و گاهی هم گسیل موشک‌های فضاییما و سفینه‌های اکتشافی‌شان به دل فضا را می‌دهند و از آن قبیل اند ژاپن، آلمان، فرانسه و حتی هند. اتحادیه اروپا نیز پشت هر پژوهش فضایی‌ای است که از سوی اعضای این نهاد صورت گیرد و این کار را از زمان پروژه موسوم به روزتا در سال ۲۰۱۴ شدت بخشیده است. در این شرایط بدیهی است که چین هم بر شمار گسیل موشک هایش به فضا افزوده باشد و «ناسا» آمریکا هم مجبور شده است از حالت نیمه‌تعطیل به حالت فعال درآید تا این جنگ تبلیغاتی را نبازد. قرار شده است شرکت‌های سفر فضایی، بزودی عده‌ای را به کره ماه ببرند و صرف نظر از اینکه این هم مثل مأموریت آپولو ۱۱ در سال ۱۹۶۹ و آپولوهای بعدی یک توهم مسخره و اقدام جعلی و حرکت عوامفریبانه است یا خیر، این امر خودنمایی می‌کند که بسیاری از کشورها برتری سیاسی را به طرز چشمگیری به رقابت‌های فضایی هم بسط داده و این دورا با یکدیگر عجین ساخته‌اند.

۲

رشد گرایش به احزاب پوپولیستی در پی «برگزیت» و انتخاب «ترامپ» در آمریکا

۳

ورود اقتصاد جهان به سیاست‌های «جزیره‌ای» و تک بعدی

۴

رونق سیاست‌های مشارکتی در پی گرمای فزاینده زمین

۵

باقی ماندن بهای هر بشکه نفت زیر ۶۰ دلار

۶

اوج‌گیری رقابت‌های فضایی

منبع: A.T.Kearney

دنیای اعلام کردند اولویت نخست کاری‌شان ایجاد سدهای قوی برابر این تهاجم‌ها است. با این حال این تدبیر، ثمری نداشت و در پاییز ۲۰۱۶ مورد رجوع‌ترین خطوط اینترنتی و سایت‌های اطلاع‌رسانی مانند آمازون، نت فلیکس و حتی شبکه توئیتر برای ساعاتی Offline و از خدمت‌رسانی معذور شدند تا اعتراض خود را به روند سرعت داده‌های خود توسط هک‌های جهانی ابراز دارند. اینک نرم افزارها و سیستم‌های نوین‌تری چون IOT انسان را قادر می‌سازند از هر وجه و اتفاقی در سطح دنیا به فاصله چند ثانیه مطلع شود اما معلوم نیست دریچه رایانه پیش روی‌تان شما را فراوری چه افراد و نهادهایی در سطح جهان قرار خواهد داد و در سال پیش روی میلادی چه کسانی را وارد خانه شما خواهد کرد یا بزودی زود کدام صنعت بزرگ و کشور شاخص را قلع خواهد کرد.

شی‌چین پیکنگ وضعی مشابه دارد و ترامپ نیز پس از رویکردهای ظاهرأ مردمی‌اش در جریان انتخابات خبرساز آمریکا از درجه محبوبیت قابل توجهی در این کشور بهره‌می‌گیرد، حتی اگر در هالیوود روز و شب بد او را بگویند. اما اگر چین وارد سه ضلع قدرت شده، این به معنای آرام بودن اوضاع نیست بلکه سال ۲۰۱۷ آبستن برخورد قدرت شدیدتری بین سه قدرت فوق خواهد بود. از همه بدتر اینکه ترامپ با وجود همسو بودن با پوتین سایه چینی‌ها را با تیر می‌زند و به یاد سال‌های تجارت کردنش آنها را مسئول بول‌بی‌حسابی می‌داند که او و هم‌تاهایش در بازار رقابت با چین از دست داده‌اند.

بالا رفتن سودهای بانکی و جواب ندادن روش‌های وام‌دهی به کشاورزان مستقل و عمده‌تر شدن بازارهای گروهی در کشورها نوع تازه‌تری از داد و ستدها را در سال ۲۰۱۷ باب خواهد کرد و اقتصادهای موسوم به «لب مرزی» (و مرتبط با رویکردهای اقتصادی کشورهای همسایه) در سطح جهان رونق خواهد گرفت. البته صنایع تازه تأسیس در جهان و از جمله دنیای مبتنی بر رایانه‌ها و فرآیندهای رایانه‌ای، اقتصادهای مختص خود را می‌طلبند در کل جهان در سال ۲۰۱۷ بر سیاست‌های اقتصادی گذشته تکیه نخواهد کرد و مدیران اقتصادی مجبورند راه‌های تازه‌ای را طی کنند.

مجمعه‌های از ریخت افتاده است که از سوی جامعه پس‌زده خواهند شد و انسان‌هایی منزوی را تحویل جامعه خواهد داد. در نیمه اول سال ۲۰۱۶ بیش از ۱۲۰ هزار مورد ابتلا به زیکا در سطح برزیل و دو سه کشور دیگر گزارش شد و امروز گسترش آن در ۵۵ کشور تأیید شده است و گفته می‌شود در سال تازه شروع شده دامنه گسترش این بیماری کریه به بیش از ۱۳۰ کشور خواهد کشید. مطالعات پیشرفته‌ترین لابراتوارهای جهان نیز راه رفع عاجل این بیماری را هنوز هم نیافته‌اند.

بازی‌ها و نمایش‌ها امکان‌پذیر شده و کارشناسان امور اجتماعی این فرایند را نوعی انقلاب رفتاری در جوامع غربی نامیده‌اند. تعداد متقاضیان شرکت در رقابت‌های بازی‌های «واقعیت مجازی» غیرقابل باور و میزان وقتی که مردم روی آن می‌گذارند، دیوانه‌وار است اما این خبر از قلت چشمگیر عقل‌های سالم در سطح جهان می‌دهد! پیشرفت هر روز دستگاه‌های اطلاع‌رسانی الکترونیک، کار برقراری ارتباط با سازمان‌های مجری بازی‌های تلویزیونی را آسان‌تر ساخته و اینک مردم قادرند با یک چشم به هم زدن روی مونیتور رایانه خانگی‌شان وارد مسابقه‌های جهانی این نوع بازی‌ها شوند بدون اینکه بفهمند این مسأله چقدر آنها را از پرداختن به مسائل اساسی‌تر زندگی باز می‌دارد.

۱

پیاده شدن نخستین حمله عظیم سایبری به یکی از صنایع برتر جهان

۲

چین، حریف جدید قدرت‌های جهان

۳

احیای اقتصادهای نوظهور و بازارهای جدید

۴

جهانگیر شدن عارضه زیکا

۵

رونق بی‌سابقه بازی‌های موسوم به «واقعیت مجازی»